

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Episcopo Argentinensi, & Abbati de Bongarten & Priori de Salem
Argentinensis & Constantiensis diocesum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

Testes autem &c. Quod si non omnes &c. duo vestrum &c. Vos denique, fratres Archiepiscopo ac Episcopo, super vobis ipsis &c. Datum Laterani 1 v. Idus Aprilis, pontificatus nostri anno sextodecimo.

*EPISCOPO ARGENTINENSI,
& Abbati de Rongarten & Priori de Sa-
lem Argentinensis & Constantiensis diocesis.*

Epist. 18.
De electione
Abbatissæ Ba-
chaugicensis.

Accedentibus olim ad præsentiam nostram dilectis filiis C. procuratore G. & C. nuntio L. & Canonicarum cœnobij in Bocchove dilectum filium Angelum tunc Subdiaconum & Capellanum nostrum, nunc sancti Adriani Diaconum Cardinalem concessimus auditorem. Coram quo ipsius G. proposuit procurator quod olim cœnobio prædicto Abbatissa vacante, sorores, ad quas spectabat electio Abbatissæ, ad locum ad celebrandam electionem statotum pariter convenerunt, & habito diligenti tractatu, licet in principio à diversis diversæ fuerint nominatæ, majori tamen & saniori parte ipsarum dictam G. in Abbatissam suam postmodum eligente, quatuor duntaxat dictam L. temerè nominarunt. Verùm cum ipsius electionis quæstio ad examen venerabilis fratris nostri Constantiensis Episcopi diocesani sui deducta fuisset, & idem cognitis causæ meritis electionem ipsius G. de prudentum virorum consilio confirmasset, ac induisset eandem in corporalem possessionem cœnobij antedicti, officiales nobilis viri Comitis Marcoaldi, dicta L. procurante, ipsam G. à jamdicto cœnobio ejecerunt. Vnde procurator C. ejusdem G. electionem, quæ de ipsa facta fuerat, petiit confirmari. Nuntius verò L. prædictæ proposuit ex adverso quod cum major & sanior pars personarum ad quas pertinebat electio in ipsam L. voto unanimi convenissent, ne prænominata G. quæ se sibi adversariam opposuerat, prætextu qualis qualis nominationis ipsius in præjudicium ejusdem aliquid attentaret, ad venerabilem fratrem nostrum Maguntinensem Archiepiscopum apostolicæ sedis Legatum, suspectum habens diocesanum pro eo quod erat ipsius G. consanguineus & manifestus adiutor, vocem appellationis emisit. Cùmque partes postmodum in arbitros convenissent, arbitris ipsis gratia diocesani jamdicti ad arbitrium debitum procedere non curantibus, dicta L. sedem apostolicam appellavit. Cujus appellatione contempta, dicta G. administrationi abbatissæ fulta potentia brachij secularis temerè se ingessit. Vnde

Tom. II.

ipsius L. nuntius causam personis suspicione carentibus petiit delegari. Quare venerabili fratri nostro Basiliensi Episcopo & dilectis filiis de Novocastro & de Parisius Abbatibus causam ipsam sub certa forma duximus committendam. Partibus igitur in præsentia præfati Basiliensis Episcopi & Abbatis de Parisius ac F. Præpositi de Trutinhusen, cui Abbas de Castronovo vices suas, sententia tamen sibi reservata, commiserat, constitutis, & utra illarum prius deberet proponere contendentibus, tandem interlocuti fuerunt iudices antedicti præfatam L. primò debere suam proponere quæstionem, utpote quæ actoris personam gerere videbatur. A quorum sententia dicta G. ad sedem apostolicam appellavit. Et licet præfatus Basiliensis Episcopus ejusdem appellationi duxerit deferendum, dicti tamen Abbas de Parisius & Præpositus eandem frivolam reputantes, & attendentes quod secundum formam rescripti procedere poterant sine ipso, testes ab L. sæpèdicta productos, altera parte absente per contumaciam, receperunt; quorum depositionibus dicti Abbates diligenter inspectis, pro eadem L. sententiam proferentes, tam electionem quæ de præfata G. facta extiterat, quam confirmationem diocesani superius nominati penitus irritarunt; à quorum sententia non fuit à parte altera provocatum. Nuper autem cum procuratores partium ad nostram præsentiam accessissent, procurator ipsius G. interlocutoriam à præfatis iudicibus promulgatam conatus est multipliciter impugnanare, inter cetera præcipuè allegando quod eum dictus Abbas de Castronovo vices suas alij commississet, licet potuerat ad sedem apostolicam provocari. Nos igitur iis & aliis quæ fuere proposita coram nobis plenius intellectis, & inspecto nihilominus processu iudicum prædictorum, attendentes appellationem ipsam, qua provocatum fuit ab interlocutoria tamquam iniqua, frivolam extitisse, cum absque dubio rectè interlocuti fuerint tres iudices memorati, licet unus appellationi duxerit deferendum, & quod Abbas de Castronovo, quamvis præfato Præposito commiserit vices suas, tamen non totam jurisdictionem suam commisit eidem, sicut apparet ex eo quod diffinitivam postmodum unà cum collega suo sententiam promulgavit, unde si à subdelegato appellandum fuisset, non ad nos sed ad eundem Abbatem debuerat appellari, appellatione hujusmodi non obstante, tam interlocutoriam quam

BBbbb

diffinitivam sententiam pro præfata L. rationabiliter promulgatam de fratrum nostrorum consilio duximus confirmandam. Ideoque discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus quatenus quod à nobis est sententialiter diffinitum faciatis per censuram ecclesiasticam appellatione remota firmiter observari. Quod si non omnes &c. tu ea frater Episcopo. Vos denique, frater Episcopo & fili Abbas, super vobis ipsis &c. Datum Laterani III. Idus Aprilis, pontificatus nostri anno sexto-decimo.

P A T R I A R C H Æ
Gradenſi, & Episcopo Castellano.

*Epist. 19.
Adversus Episcopum Tervisinum.*

Vide infra epist. 160. & lib. 12. epist. 64. 65. lib. 15. epist. 295. 297.

Exhibite coram nobis dilectorum filiorum magistri Maximi Notarij & V. Thesaurarij Ecclesiæ Veronensis Subdiaconorum nostrorum & S. Gradenſis Primicerij litteræ continebant quod cum cognitionem processus venerabilis fratris nostri Cremonensis Episcopi apostolicæ sedis Legati contra venerabilem fratrem nostrum Episcopum Tervisinum eis doxerimus committendam, iidem in ipso legitime procedentes, quia ipsis per testes & instrumentum publicum constitit evidenter quod adversus supradictum Episcopum ad inimicorum ejus instantiam, loco suspecto, eodem absente, ac post appellationem ad nos legitime interpositam, fuit in inquisitione processum, & per quosdam, qui adeo in partem alteram declinarunt ut ea recusarent scribere quæ pro Episcopo facere videbantur, supradicti Legati processum in irritum revocarunt. Nos autem processum eorum, cum nihil rationabile objectum fuerit contra ipsum, in hac parte duximus approbandum. Intelleximus etiam ex litteris eorundem, in inquisitione facta per bonæ memoriæ Albanensem electum apostolicæ sedis Legatum adversus eundem Episcopum, quam coram se aperiri fecerunt, quosdam testes deposuisse juratos quod cum Tervisina civitas statisset ut de feudis venditis sexta pars pretij ad feudorum dominos volueretur, & sic feudum fieret emptoris allodium, bonæ memoriæ Conradus Tervisinus Episcopus à sede apostolica & claræ memoriæ Henrico Imperatore privilegia impetravit ut contra episcopatum non haberet statutum hujusmodi firmitatem, & successores ejusdem Conradi de sic venditis feudis Ecclesiæ sextam partem recipere noluerunt, sed Episcopus iste recepit ex illis. Adjecerunt etiam testes prædicti quod cum commune

civitatis ejusdem Ambrosio quondam Episcopo Tervisino abstulerit teloneum, Episcopus qui nunc præest, pro ipso duo millia librarum ab eodem communi recepit, quod memoratus Ambrosius facere recusavit. Ad hæc autem sic eundem Episcopum respondisse iudices retulerunt, quod dicta privilegia nec habuit neque vidit, & cum ipse super statuto hujusmodi communitati resistere non valeret, & sic nisi sextam acciperet, in Ecclesiæ suæ potius præjudicium redundaret tam partem quam totum etiam amittendo, ejusdem Ecclesiæ necessitate ac utilitate pensata, de venerabilis fratris nostri Aquilegensis Patriarchæ licentia, cujus super hoc litteras illi exhibuit ejusdem sigilli munimine roboratas, de venditis feudis sextam recepit pretij portionem, adiciens ut cum pro recuperando teloneo à communi ejus prædecessori subblato sollicitè laborarit, nec potuerit aliquem consequi super hoc ex suo labore profectum, tandem teloneum ipsum in duobus millibus librarum obtinuit aestimari, sed ex ipsis denariis aliquid non recepit, nisi quod commune septingentas libras, quas extorquere ab ipso volebat, sibi recompensavit ex illis. Quia verò super iis dicti iudices nihil specialiter decreverunt, cum iudex de ea re de qua cognovit pronuntiare debeat secundum legitimas sanctiones, eorum negligentia in hac parte robur favoris apostolici non meretur. Licet autem eundem Episcopum tam propter hoc quam alienationem ejusdem molendini valde utilis Ecclesiæ Tervisinae ac debita quibus tam brevi tempore post promotionem suam eandem Ecclesiam plurimum oneravit, necnon beneficia ecclesiastica, sicut accepimus, personis indignis collata, de dilapidatione suspectum, quinimmo quodammodo culpabilem secundum canonica & legalia instituta suspendere ab administratione possemus, ne tamen vir nobilis Guercius, quem ab impetitione ipsius Episcopi propter causas inimicitarum alia vice repulimus, & nunc etiam nuntios ejus non duximus admitteudos, tamquam inimicus super eum hac occasione gauderet si forsan idem Episcopus reduceretur in pœnam quam ad clamores ejus incurrerat, providimus sic rigorem mansuetudine temperandum quod in illo insultationis non superabundet occasio, & circa istum non videatur omitti super administratione cautela. Hinc est quod omnis alienationis speciem sub interpositione anathematis interdicentes